

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย รูปแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ชนิดศึกษา กลุ่มเดียววัดก่อน หลังการทดลอง และติดตามผล (The One Group Pretest-Posttest and Follow up Design) เพื่อศึกษาผลการใช้การบำบัดทางปัญญานบนพื้นฐานของสติในการดูแลบุคคลที่มีภาวะ ซึมเศร้า ในผู้ป่วยคลินิกจิตเวชโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ที่มารับบริการ ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2549 – มกราคม พ.ศ. 2550 นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยายและกราฟ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช เอช ไอ วี ที่ได้รับการ ตรวจวินิจฉัยโดยจิตแพทย์แล้วว่า มีภาวะซึมเศร้าตั้งแต่ระดับอ่อน (Mild Depression) จนถึง ระดับน้อยกว่าภาวะซึมเศร้ารุนแรง (Less than Major Depression)

ตอนที่ 2 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนระดับของการมีสติของผู้ป่วย ระยะ ก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ แสดงไว้ในตารางที่ 2 และภาพที่ 4

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับของการมีสติของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ แสดงไว้ในตารางที่ 3-4 และภาพที่ 5

ตอนที่ 4 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ แสดงไว้ในตารางที่ 5 และภาพที่ 6

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ แสดงไว้ในตารางที่ 6-7 และภาพที่ 7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ป่วยจิตเวช เอช ไอ วี ที่ได้รับการ ตรวจ วินิจฉัยโดยจิตแพทย์แล้วว่า มีภาวะซึมเศร้าตั้งแต่ระดับอ่อน (Mild Depression) จนถึงระดับน้อยกว่า ภาวะซึมเศร้ารุนแรง (Less than Major Depression) เป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 6 คน ส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือช่วงอายุ 41-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.5 และช่วงอายุ 20-29 ปี ในสัดส่วนร้อยละที่เท่ากับช่วงอายุ 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.5 โดยมี อายุเฉลี่ย 38.88 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา

คือระดับประกาศนียบัตร คิดเป็นร้อยละ 25 และระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.5 โดยมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละคนดังนี้

คนที่ 1 เพศชาย อายุ 34 ปี มีประวัติทางการแพทย์เริ่มจากรับยาวัณโรคตั้งแต่ มีนาคม 2549 วินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคที่ต่อมน้ำเหลือง และเริ่มเข้าคลินิกเอดส์เพื่อรับยาต้านไวรัสเดือนกรกฎาคม 2549 ด้วยระดับ CD4 9 (2 %) รวมระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 9 เดือนก่อนเข้ากลุ่มระดับ CD4 ครั้งล่าสุดมีค่า 43 (6 %) เมื่อ วันที่ 9 มกราคม 2550 (หลังเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่มครบ 6 ครั้งได้ 5 วัน)

คนที่ 2 เพศหญิง อายุ 29 ปี ทราบผลเลือดเมื่อ ตุลาคม 2549 มีระดับ CD4 เป็น 160 (5 %) เริ่มรับยาต้านเดือน พฤศจิกายน 2549 รวมระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 2 เดือนก่อนเข้ากลุ่มยังไม่มีผลระดับ CD4 ครั้งล่าสุด

คนที่ 3 เพศหญิง อายุ 34 ปี ทราบผลเลือดเมื่อ มกราคม 2549 มีระดับ CD4 เป็น 48 (4 %) เริ่มรับยาต้านเดือน มิถุนายน 2549 มีอาการแทรกซ้อนหลังรับยาเรื่อง ซีด (Hct = 28 %) รวมระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 11 เดือนก่อนเข้ากลุ่ม ผลระดับ CD4 ครั้งล่าสุดเจาะเมื่อ กุมภาพันธ์ 2550 มีค่าเท่ากับ 178 (10 %) (หลังเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่มครบ 6 ครั้งได้ประมาณ 1 เดือน)

คนที่ 4 เพศหญิง อายุ 35 ปี ทราบผลเลือดเมื่อ 2541 มีระดับ CD4 เป็น 11 (2 %) เริ่มรับยาต้านเดือน มีนาคม 2547 รวมระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 8 ปี ก่อนเข้ากลุ่ม ผลระดับ CD4 ครั้งล่าสุดเจาะเมื่อ กุมภาพันธ์ 2550 มีค่าเท่ากับ 360 (19 %) (หลังเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่มครบ 6 ครั้งได้ประมาณ 1 เดือน)

คนที่ 5 เพศหญิง อายุ 49 ปี ทราบผลเลือดเมื่อ มีนาคม 2547 มีระดับ CD4 เป็น 252 (13 %) เริ่มรับยาต้านเดือน กันยายน 2547 รวมระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 2 ปี 8 เดือนก่อนเข้ากลุ่ม ผลระดับ CD4 ครั้งล่าสุดเจาะเมื่อ มิถุนายน 2549 มีค่าเท่ากับ 363 (24 %)

คนที่ 6 เพศหญิง อายุ 55 ปี ทราบผลเลือดเมื่อ พฤศจิกายน 2547 มีระดับ CD4 เป็น 200 (9 %) เริ่มรับยาต้านเดือน กุมภาพันธ์ 2548 รวมระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 2 ปีก่อนเข้ากลุ่ม ผลระดับ CD4 ครั้งล่าสุดเจาะเมื่อ พฤศจิกายน 2549 มีค่าเท่ากับ 249 (15 %)

คนที่ 7 เพศชาย อายุ 30 ปี รักษาโรคเรื้อรังมา ก่อนจากโรงพยาบาลที่ต่างจังหวัดมานาน 1 ปีครึ่ง ทราบผลเลือดมานาน 2 ปีครึ่งก่อนเข้ากลุ่ม เมื่อ สิงหาคม 2548 มีระดับ CD4 เป็น 206 (12 %) มีปัญหาเรื่องการนอนหลับยากต้องพึ่งยานอนหลับตลอดมานาน 1 ปี ผลระดับ CD4 ครั้งล่าสุดเจาะเมื่อ มิถุนายน 2549 มีค่าเท่ากับ 345 (22 %)

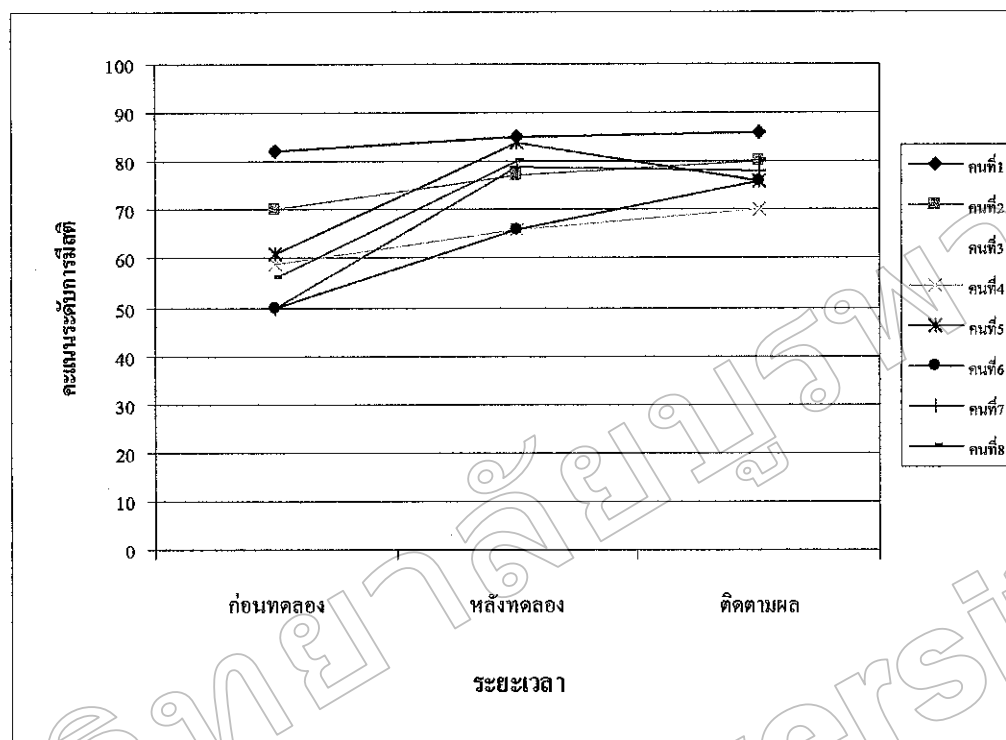
คนที่ 8 เพศหญิง อายุ 45 ปี ทราบผลเลือดเมื่อ ตุลาคม 2549 มีระดับ CD4 เป็น 30 (2 %) เริ่มรับยาต้านเคื้อน พลุศจิกายน 2549 หลังได้ยามีอาการแพ้ยาผื่นขึ้นต้องเปลี่ยนสูตรยาใหม่ ระยะเวลาที่ทราบผลเลือด 2 เดือนก่อนเข้ากลุ่ม ยังไม่มีผลระดับ CD4 ครั้งต่ำสุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนระดับของการมีสติของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ ดังตารางที่ 2 และภาพที่ 4

ตารางที่ 2 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนระดับของการมีสติของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์

คนที่	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น	ระยะติดตามผล 2 สัปดาห์
1	82	85	86
2	70	77	80
3	53	64	70
4	59	66	70
5	61	84	76
6	50	66	76
7	50	79	78
8	56	80	80
$\bar{X}$	60.13	75.13	77.00
S.D.	11.03	8.53	5.35

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นคะแนนระดับการมีสติ และค่าเฉลี่ยคะแนนระดับการมีสติของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพรรณนาในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยระดับการมีสติของผู้ป่วยก่อนทดลอง หลังการทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์เป็น 60.13, 75.13 และ 77.00 ตามลำดับ และเมื่อนำเสนอค่าคะแนนระดับการมีสติเป็นกราฟ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 คะแนนระดับการมีสติของผู้เข้าร่วมวิจัย

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับของการมีสติของผู้ป่วย ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระดับของการมีสติของผู้ป่วย (MAAS) ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน

Source	df	SS	MS	F	P
MAAS Between	2	1368.75	684.38	9.21	.001
Error	21	1559.75	74.27		
Total	23				

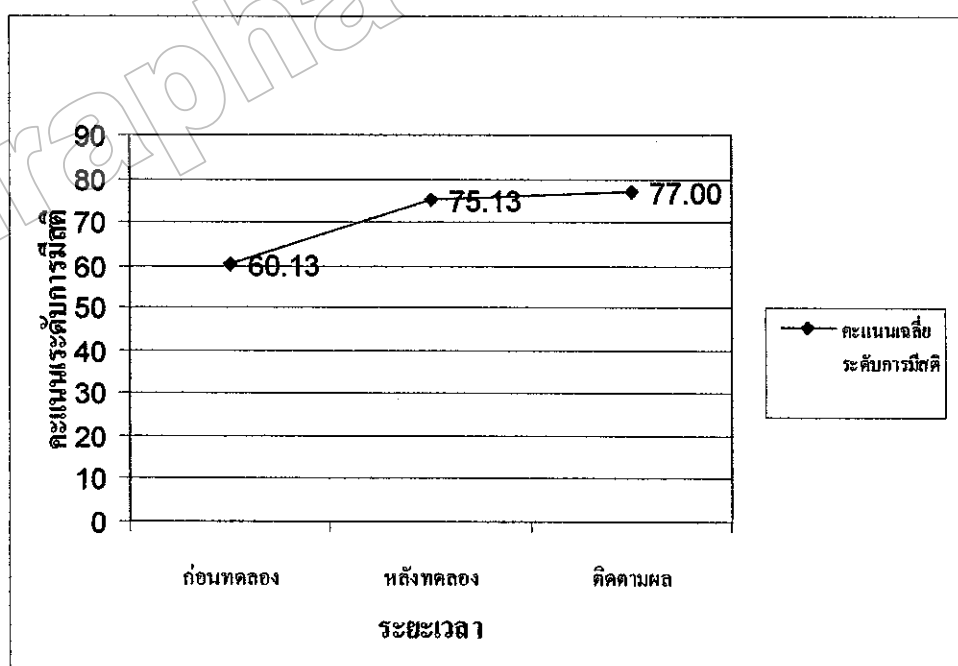
*p < .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับของการมีสติของผู้ป่วย ด้วยวิธี Tukey Test

Time	Mean	The Mean Difference of MAAS		
		Pretest	Posttest	Follow up
Pretest	60.13	-	-15.00*	-16.88*
Posttest	75.13	-	-	-1.88
Follow up	77.00	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 และ 4 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับของการมีสติของผู้ป่วยในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกันมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2,21} = 9.21, p < .01$) และเมื่อทำการทดสอบรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับของการมีสติของผู้ป่วยในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกันพบว่า มีความแตกต่างกันในระยะก่อนทดลองกับระยะหลังการทดลองเสร็จสิ้น และระยะก่อนทดลองกับระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ ($p < .01$) ส่วนระยะหลังการทดลองเสร็จสิ้นกับระยะติดตามผล ไม่มีความแตกต่างกัน ($p = .90$) นำเสนอข้อมูลเป็นกราฟดังภาพที่ 5

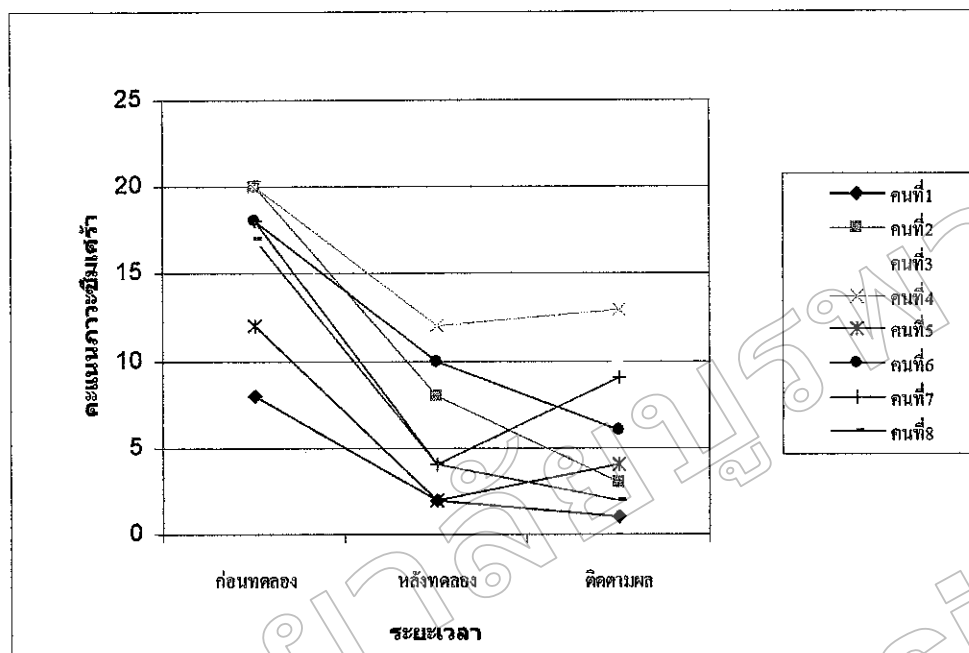
ภาพที่ 5 คะแนนเฉลี่ยระดับการมีสติที่ระยะเวลาแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง
ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ แสดงไว้ในตารางที่ 5 และภาพที่ 6

ตารางที่ 5 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ระยะก่อนทดลอง
ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์

คนที่	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น	ระยะติดตามผล 2 สัปดาห์
1	8	2	1
2	20	8	3
3	17	11	10
4	20	12	13
5	12	2	4
6	18	10	6
7	18	4	9
8	17	4	2
$\bar{X}$	16.25	6.63	6.00
S.D.	4.17	4.10	4.28

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นคะแนนภาวะซึมเศร้า และค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะซึมเศร้า
ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติพรรณนาในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองเสร็จสิ้น และระยะ
ติดตามผล 2 สัปดาห์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยก่อนทดลอง หลังการทดลอง
เสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์เป็น 16.25, 6.63 และ 6.00 ตามลำดับ และเมื่อนำเสนอ
ค่าคะแนนภาวะซึมเศร้าเป็นกราฟ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 คะแนนภาวะซึมเศร้าของผู้เข้าร่วมวิจัย

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองเสร็จสิ้น และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้า (HRSD) ของผู้ป่วย ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน

Source	df	SS	MS	F	P
HRSD Between	2	528.25	264.13	15.10	.000
Error	21	367.38	17.49		
Total	23				

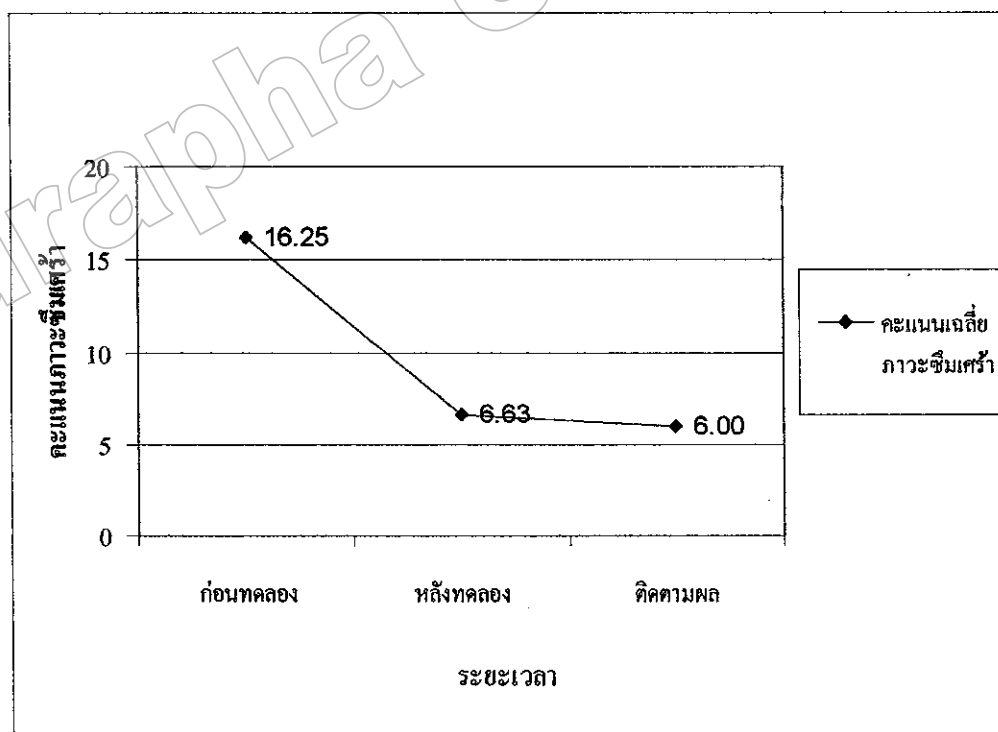
* $p < .05$

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ด้วยวิธี Tukey Test

Time	Mean	The Mean Difference of HRSD		
		Pretest	Posttest	Follow up
Pretest	16.25	-	9.63*	10.25*
Posttest	6.63	-	-	.63
Follow up	6.00	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 6 และ 7 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า คะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกันมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2,21} = 15.10, p < .01$) และเมื่อทำการทดสอบรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกันพบว่า มีความแตกต่างกันในระยะก่อนทดลองกับระยะหลังการทดลองเสร็จสิ้น และระยะก่อนทดลองกับระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ ($p < .01$) ส่วนระยะหลังการทดลองเสร็จสิ้นกับระยะติดตามผลไม่มีความแตกต่างกัน ($p = .63$) และเมื่อนำเสนอข้อมูลเป็นกราฟ ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 คะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าที่ระยะเวลาแตกต่างกัน